

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ "ΔΗΜΗΤΡΑ"
Ινστιτούτο Μεσογειακών και Δασικών Οικοσυστημάτων

**Διατήρηση Δασών και Δασικών Ανοιγμάτων Προτεραιότητας στον Εθνικό
Δρυμό Οίτης και στο Όρος Καλλίδρομο της Στερεάς Ελλάδας**

Conservation of priority forests and forest openings in "Ethnikos Drymos Oitis" and
"Oros Kallidromo" of Sterea Ellada

Specifications of *Juniperus foetidissima* restoration

LIFE+ Nature (LIFE11 NAT/GR/1014)

Action A.7

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

Δρ. Γ. Καρέτσος

Συντακτική ομάδα:

***Δρ. Κ. Τσαγκάρη, Δρ. Ν. Προύτσος, Γ. Μάντακας, Α. Μπουρλέτσικας, Κ.
Καούκης***

Νοέμβριος 2014

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το χρηματοδοτικό μέσο LIFE + Nature της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διάνοιξη λάκκων, φύτευση και διαμόρφωση

Η διάνοιξη λάκκων φύτευσης στα μεσογειακά περιβάλλοντα και ειδικά σε μεγάλα υψόμετρα με κλίση όπως της Οίτης είναι αρκετά επίπονη και οφείλεται κυρίως στην έλλειψη πλούσιου εδάφους, που σε μεγάλο βαθμό έχει διαβρωθεί και το βάθος του

γενικότερα έχει σημαντικά περιορισθεί. Οι διανοίξεις σήμερα γίνονται με μηχανικά μέσα και κυρίως με αυτόνομες τρυπάνες, αλλά συχνά χρησιμοποιούνται και μεγαλύτερα σκαπτικά μηχανήματα όπου είναι εφικτή η πρόσβαση και η κίνηση. Σπανιότερα και κατά περίπτωση γίνονται και χειρονακτικά. Εν πάσει περιπτώσει το μέγεθος των λάκκων

καθορίζεται από το μέγεθος των βολοφύτων και από την εμπειρία των ειδικευμένων συνεργείων. Συνήθως το μέγεθος είναι

40X40X40 εκατοστά και στην περίπτωση μας ίσως και 50x 50x 50..

Όταν χρησιμοποιούνται μεγαλύτερα σκαπτικά μέσα το βάθος και οι υπόλοιπες διαστάσεις είναι ουσιαστικά μεγαλύτερο. Ο αριθμός των λάκκων καθορίζεται περίπου στα 100 φυτά ανά στρέμμα, εφόσον αναμένεται να έχουμε και κάποιες σχετικές απώλειες. Ο

τελικός μας στόχος και σε περίπτωση δημιουργίας υψηλού δάσους θα πρέπει να είναι τα 25 περίπου δένδρα στο στρέμμα. Για να επιτευχθεί αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρξουν και ενδιάμεσες αραιώσεις. Ο φυτευτικός σύνδεσμος δεν μπορεί να καθορισθεί επακριβώς εφόσον το υπάρχον έδαφος και η ύπαρξη επιφανειακών βράχων καθορίζουν στην ουσία τον αριθμό και τις μεταξύ τους αποστάσεις, πέραν του ότι στόχος μας είναι όχι η κανονικότητα της φύτευσης αλλά η φυσικότητα.

Οι φυτεύσεις σε καταστάσεις έλλειψης ύδατος πρέπει να γίνονται βαθιές, δηλαδή το κατώτερο τμήμα του βλαστού του φυτού να είναι κάτω από την επιφάνεια του εδάφους,

ώστε να εξασφαλίζεται η συγκράτηση ικανών ποσοτήτων ύδατος. Η διασπορά των φυτών στο χώρο πρέπει να γίνεται με τη δέουσα προσοχή ώστε να μην διαταραχθεί η συνοχή της μπάλας του χώματος. Κατά τη διαδικασία φύτευσης ο εργάτης πρέπει να αφαιρεί το γλαστράκι της μπάλας με τη δέουσα προσοχή και να το αποθέτει στο λάκκο εφόσον έχει προσθέσει ή αφαιρέσει έδαφος, ώστε το φυτό να βρίσκεται στο επιθυμητό βάθος. Στη συνέχεια

προσθέτει έδαφος αφαιρώντας μεγάλες πέτρες και χαλίκια. Το εδαφικό υλικό του πυθμένα του λάκκου πρέπει να είναι χαλαρωμένο ενώ το υλικό που θα προστίθεται πρέπει σταδιακά να συμπιέζεται με το πόδι ώστε να έρθει σε καλή επαφή με το ριζικό σύστημα. Η πλήρωση του λάκκου με χώμα πρέπει να φτάνει μέχρι το σημείο που αρχίζει η κόμη του δενδρυλλίου. Το έδαφος που προστίθεται πρέπει να συλλέγεται από τα ανάντη του λάκκου και αν χρειασθεί διευρύνοντας το λάκκο και σε καμιά περίπτωση από τα κατόντη.

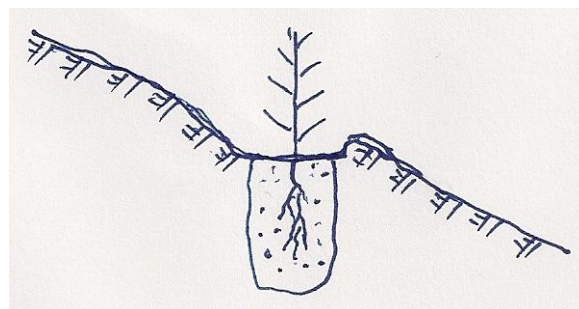

Αυτό θα διευκολύνει και τη διαμόρφωση του λάκκου κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διευρύνεται η περιοχή συγκέντρωσης νερού, εκμεταλλευόμενοι και τις μικρές νεροσυρμές που σχηματίζονται στο έδαφος και να διευκολύνεται η είσοδος νερού στο λάκκο. Όταν ολοκληρωθεί η φύτευση το έδαφος πιέζεται με τα πόδια του, ώστε να έρθει στη μεγαλύτερη δυνατή συνοχή με τη μπάλα της ριζόσφαιρας. Ποτέ δεν πιέζουμε την επιφάνεια κοντά στο βλαστό του φυτού αλλά μόνο περιφερειακά, ώστε να μην καταστραφεί η συνοχή της μπάλας και το ριζικό σύστημα του φυτού. Η διαμόρφωση του λάκκου πρέπει να έχει χοανοειδή μορφή προς το βλαστό του φυτού.

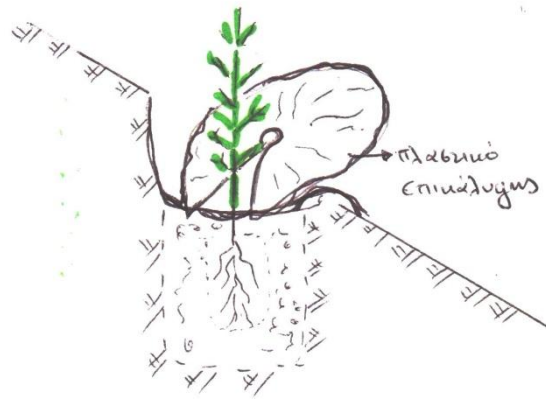
Ο λάκκος φύτευσης θα καλυφθεί στη συνέχεια με πλαστικό διαμέτρου 40-50 cm. Το πλαστικό πρέπει να έχει σχίσμο έως το κέντρο και οπή στο κέντρο απ' όπου διέρχεται το φυτό. Στη συνέχεια το πλαστικό καλύπτεται με έδαφος για να προστατεύεται από τον ήλιο. Παράλληλα το πλαστικό επικάλυψης προστατεύει το φυτεμένο φυτό από την ανάπτυξη ανταγωνιστικής βλάστησης και περιορίζει την επιφανειακή εξάτμιση βελτιώνοντας τις υδατικές συνθήκες στη ρίζα.

Μετά τη φύτευση είναι απαραίτητο το πρώτο πότισμα, ώστε να έλθει σε καλύτερη επαφή το έδαφος με τη μπάλα του φυτού εκτός αν το έδαφος είναι ήδη υγρό.

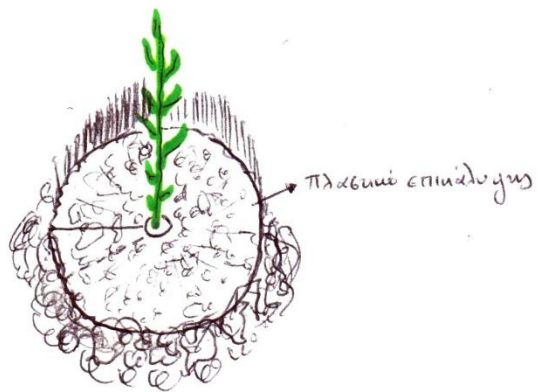
Για τις περιπτώσεις που θα κριθεί κατά τη διάνοιξη του λάκκου ότι η εδαφική υγρασία είναι σχετικά χαμηλή, θα προστεθεί ποσότητα διογκωμένου περλίτη, που συγκρατεί κάποια επιπλέον υγρασία, την οποία αποδίδει στο φυτό κατά την δύσκολη ξηρή περίοδο.

1. Φύτευση σε πρανές

2. Κάλυψη με πλαστικό ύφασμα

3. Τελική μορφή λάκκου